

19. august 2022

EM 2022/80

Jeg fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsorden for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for at indføre viden om psykisk førstehjælp og viden om psykiske børnediagnoser som en del af kompetencerne på læreruddannelsen med henblik på at nyuddannede lærere i højere grad klædes på til at håndtere børn og unge med psykiske diagnoser.

(Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit)

Begrundelse

Demokraatit drømmer om rummelige folkeskoler med plads til alle, hvad enten man har et psykisk og/eller fysisk handicap. Vi drømmer om folkeskoler med lærere og elever i trivsel. Den bedste skole, som vores børn fortjener, og en super arbejdsplads for alle lærerne, timelærerne, pædellerne og alle øvrige ansatte i landets skoler. Men det er desværre ikke altid tilfældet og der er noget at arbejde med. Det ved vi fra trivselsundersøgelser og ifølge det høje sygefravær på nogle af landets skoler.

Aktuelt ved vi, at lærernes fagforening, IMAK, har været ude at sige, at oplevelsen af stress og mistrivsel er højt hos lærerne i deres daglige arbejde¹. De har efterlyst og forespurgt muligheden for "selvforsvar" i forsøget på at beskytte sig selv. Jeg håber, at dette betyder, at der efterlyses et behov for et forbedret samarbejde og dialog om løsninger på potentielle konflikter, der findes på arbejdspladsen, mellem forældrene og lærerne, samt lærerne og eleverne imellem. For vi er alle sammen interesseret i at vores børn og unge kan være trygge og glade i skolen med en vished om, at samarbejdet mellem lærerne og forældrene fungerer. Vi er også interesseret i, at skolerne er en god arbejdsplads for lærerne, således at de kan skabe rammerne om et godt skoleliv for vores børn.

For at lytte til IMAK's budskab, mener jeg at der her er behov for tidligere og forebyggende interventioner og med en holistisk tilgang. En idé kunne være at indføre viden om psykisk førstehjælp og udbrede viden om psykiske børnediagnoser allerede under lærernes uddannelsesforløb. Ville denne viden mon være med til at forebygge lærernes og elevernes mistrivsel? Det mener vi fra Demokraatit er værd at være nysgerrig på. Det vil være med til at forebygge konflikter, og vil, om muligt, øge skolehjem-samarbejdet ved, at viden om psykisk sundhed og hjælp kan skabe fælles forståelse om mulige løsninger.

Handikaptalsmandsorganisationen, TILIOQ, og børnetalsmandsorganisationen, MIO, beretter begge, at vores børn og unge har behov for både inklusion i klasserne og i samfundet og rettidig adgang til psykisk hjælp. Vi mener derfor, at dette behov skal understøttes ved at øge adgangen til hjælp ved sorg og kriser ved at udbrede viden om psykisk førstehjælp blandt de mennesker, der dagligt arbejder med børn og unge. Det er god, lokal og tidlig forebyggelse, som kommer alle i samfundet til gavn. Psykisk sundhed gavner på alle mulige måder samfundets interesser, og vores børn og unge skal have mulighed for at styrke deres psykiske og mentale sundhed for at samfundets hjul og lederskab i fremtiden kan bestå. På sigt vil det

¹ "Næsten hver 4. lærer har stress symptomer", Pressemeddelelse fra IMAK den 18. november 2020

kunne mindske pres for potentielt langtrukne udredninger i psykiatrien, da forebyggelse vil tage hånd om det tidlige behov for sorg- og krisehåndtering, samt at målgruppen i psykiatrien får hurtigere hjælp.

I forhold til viden om børnediagnoser må man dog forvente, at der kan etableres et samarbejde med andre sundhedsfaglige specialister, som kan undervise i de mest gængse børnesygdomme af fysisk og psykisk karakter. Der indgår allerede en viden om, og muligheden for, specialisering i specialundervisning i folkeskolerne, hvor fokus på børn med særlige behov er tilstede på lærerseminariet.

Med disse ord, ser jeg frem til Naalackersuisuts svarnotat og til input fra de andre partier om dette vigtige emne i forhold til at sikre en sundere og bæredygtigere generation i fremtiden.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget forventes at kunne holdes indenfor samme budgetramme, da der i seminariet allerede er indarbejdet sundhedsfremmende lektioner i forskellige fagområder. Der kan dog være behov for at der specifikt udarbejdes og effektueres et psykisk førstehjælpskursus, som kan realiseres i samarbejde med andre aktører, f.eks. Red barnet, Røde Kors eller andre udbydere. Naalackersuisut har i en tidligere besvarelse redegjort for, at det er muligt at etablere et lignende samarbejde indenfor budgetrammen.²

Implementeringen af denne nye viden må derfor forventes at kunne afholdes indenfor samme budgetramme, hvorfor det ikke forventes at pålægge folkeskolerne eller kommunalbestyrelserne yderligere ressourcer, idet en besvarelse af paragraf 37-spørgsmål med lignende tiltag, beskrives at høre ind under læringsmålene for "personlig udvikling", hvor både mobning og grænsesætning indgår.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen.

² Svar på § 37 spørgsmål nummer 67/2021